

Selveiendom, naar Gaarden ei sælges under dens Taxationssum, og den hele ved Salget indkomne Sum bliver Lehnets, Stamhusets eller Fideicommissets Eiendom. Søvrigt beholder Kongen den samme Myndighed som hidtil til ved Bevillinger at ordne dette Forhold, dog saaledes, at, naar Overdragelsen ei skeer ved frivillig Overenskomst, men i Kraft af denne Lov, skal hele Kjøbesummen tilfalde Lehnet, Stamhuset eller Fideicommisset.

§ 3.

Enhver for hvilket som helst Gods gjældende privatretlig Bestemmelse, hvorved der gjøres Indskrænkning i Besidderens eller Eierens Ret til at overlade Bønderne deres Gaarde til Selveiendom, er ugyldig.

§ 4.

Enhver Overenskomst, der er eller bliver truffen mellem Godseier og Bonde om de Betingelser, hvorpaa Gaarden skal overdrages denne til Selveiendom, dersom han ved Lov faaer Ret til at fordrø denne Overdragelse, er ugyldig, saafremt Brugeren fordrer Forholdet afgjort efter denne Anordnings Bestemmelser.

Capitel II.

§ 5.

Hver Eier af en Gaard, der kun kan bruges med Fæsteret eller Forpagtningsret paa 50 Aar, og som er aldeles hoverifri, er fra Begyndelsen af Aaret 1855 forpligtet til at overlade den til Brugeren, naar det af denne forlanges, til Selveiendom imod fuld Erstatning. Den, der har Panteret i Godset, hvortil Gaarden horer, kan ikke forhindre Gaardens Overdragelse til Selveiendom.

§ 6.

Gaardens Kjøbesum bestemmes ved Taxation efter gangbar Priis, dog saaledes, at der ved Taxationen er at tage Hensyn til den Formindskelse af Gaardens Værdi, som maa antages at flyde af Bestemmelserne i Pl. af 7de Juni 1806. Eier Brugeren Bygningerne, da komme disses Værdi ham tilgode, ligesom ogsaa de af ham beviisligt foretagne Forbedringer ved Jord eller Bygning, forsaavidt det ei godtgjøres, at der ved Fastsættelsen af Indfæstningen eller de aarlige Afgifter er taget

Hensyn til, at saadanne Udgifter forestode for Fæsteren.

§ 7.

Den paa Gaarden falvende Part af Godsets Pantegjæld bestemmes ved Taxation.

§ 8.

Er den paa Gaarden falvende Part af Godsets Pantegjæld større end dens Taxationssum, da er Gaardens Part af Pantegjælden Gaardens Kjøbesum.

§ 9.

Af Gaardens Kjøbesum kan saavel Eieren som Godsets Panthaver kun fordrø udbetalt en Fjerdedeel.

Men er Gaardens Part af Godsets Pantegjæld saa stor, at den ikke ved Udbetalingen af denne Fjerdedeel nedbringes til to Trediedele af Gaardens Taxationssum, da kan Godsets Panthaver fordrø, at en saa stor Part af Kjøbesummen udbetales, at Gaardens Part af Godsets Pantegjæld nedbringes til dette Beløb. Den Deel af Godsets Pantegjæld, der bliver staaende i Gaarden, skal staae paa 1ste Prioritet.

§ 10.

Saalange Fæste eller Forpagtningscontracten vilde have bestaaet, dersom Gaarden ei var bleven overdragen Brugeren til Selveiendom, svares kun de Afgifter, der efter samme Contract paa hvile Gaarden.

§ 11.

I disse Afgifter affortes Renten af den Deel af Kjøbesummen, der er udbetalt.

§ 12.

Udgjør denne Rente mere end Afgifterne, godtgjør Godseieren Bonden det overskydende Beløb.

§ 13.

Erlægges Afgifterne i Korn, da udfindes Forholdet mellem Afgifterne og Renten derved, at Afgifterne beregnes til Penge efter den sidst satte Capitelstart.

§ 14.

Kun den Rente, der, hvis Capitalen ei var udbetalt, skulde være erlagt til eller inden Afgifternes Forsaldstid, kan komme til Afkortning i Afgiften.

§ 15.

Afhænder Bonden Gaarden eller sættes han